

IONUȚ-FLORIN COFARU

**EXISTENȚA PRINCIPIULUI
FAVOR CONTRACTUS ÎN SISTEMUL
CODULUI CIVIL ROMÂN**

Tomul 35

IONUȚ-FLORIN COFARU

**EXISTENȚA PRINCIPIULUI
FAVOR CONTRACTUS
ÎN SISTEMUL CODULUI CIVIL
ROMÂN**

Universul Juridic
București
-2022-

Față de caracterul general al concluziei pe care o verificăm, este fără echivoc utilă identificarea unui număr cât mai ridicat de prevederi legale favorabile contractului, deoarece, în măsura în care aceste norme au caracter izolat, nu se poate stabili o concluzie cu caracter general.

De asemenea, în măsura în care anumite norme analizate tind spre finalități defavorabile contractului, urmează să analizăm și care este rațiunea care le justifică, pentru că, dacă rațiunea este defavorizarea contractului, se impune a se determina și măsura în care acestea afectează concluzia noastră.

Apoi, față de faptul că domeniul de aplicare a potențialului principiu este cel contractual, apreciem că este relevantă identificarea unor prevederi legale favorabile contractului, în cadrul a cât mai multe sfere ce compun acest domeniu. Aceasta deoarece, dacă, de exemplu, se identifică prevederi favorabile contractului doar în materia remediilor aplicabile în caz de neexecutare, nu se poate ajunge la concluzia că *favor contractus* este aplicabil în întreg domeniul contractual.

Tot cu privire la aceasta, față de faptul că, din punctul nostru de vedere, favorizarea contractului se concretizează, de regulă, prin favorizarea formării valabile, executării și menținerii contractului, ne vom concentra atenția asupra normelor care vizează aceste elemente.

Astfel, analiza va debuta cu prevederile aplicabile în materia formării valabile a contractului, apoi va viza regulile de interpretare, respectiv prevederile care guvernează efectele și executarea contractului. În fine, se vor analiza și prevederile aplicabile în materia principalelor contracte speciale.

Capitolul II

Dispoziții de *favor contractus* existente în materia formării valabile a contractului

Pentru început, este necesar să stabilim care este primul moment de la care am putea vorbi despre un deziderat al favorizării contractului.

Considerăm că acest moment nu echivalează cu momentul existenței unui contract care să fie favorizat, deoarece și eventualele prevederi care facilitează formarea contractului contribuie, fără doar și poate, la finalitatea favorizării acestuia.

Prin urmare, apreciem oportun să stabilim dacă există, în sistemul Codului civil, dispoziții care favorizează nașterea contractului, întrucât prin aceasta se favorizează existența raporturilor contractuale și, implicit, contractul.

În cadrul acestei secțiuni vom analiza în ce măsură există dispoziții de *favor contractus* aplicabile în materia condițiilor de validitate a contractului. Ulterior, ne vom concentra atenția asupra eventualelor dispoziții care favorizează contractul în cazul în care se impune aplicarea sancțiunii nulității. Apoi, vom analiza în ce măsură există dispoziții care favorizează nașterea contractului în cadrul mecanismului de realizare a acordului de voințe. În fine, ne vom concentra atenția și asupra modalităților obligațiilor.

II.1. Dispoziții de *favor contractus* existente în materia condițiilor de validitate

În următoarele, vor fi avute în vedere condițiile de validitate reglementate în art. 1.179 C. civ.: capacitatea de a contracta, consimțământul părților, obiectul, cauza și forma prevăzută de lege *ad validitatem*.

În acest sens, se va analiza condiția capacității, urmând a verifica în ce măsură regimul aplicabil conținutului capacității, respectiv regimul sancțiunilor ce intervin în cazul nerespectării dispozițiilor aplicabile în materia capacității conțin dispoziții care favorizează contractul.

Ulterior, se va determina în ce măsură se poate considera că există astfel de dispoziții în materia condiției consimțământului, concentrându-ne în special atenția asupra existenței unor dispoziții favorabile contractului în materia viciilor de consimțământ.

În ceea ce privește obiectul, se vor analiza condițiile ce trebuie să fie îndeplinite pentru a fi în prezența unui obiect valabil, urmând a determina în ce măsură există dispoziții de *favor contractus* cu privire la acestea.

Cu referire la condiția cauzei, urmează a se verifica în ce măsură sediul materiei conține dispoziții de *favor contractus*, concentrându-ne atenția, în special, asupra sancțiunilor aplicabile în ipoteza în care cauza lipsește, este ilicită și/sau imorală.

În fine, se va analiza în ce măsură legiuitorul a ales să favorizeze contractul în ceea ce privește cerințele aplicabile formei de exteriorizare a consimțământului.

II.1.1. Dispoziții de favor contractus aplicabile în materia condiției capacității

Capacitatea a fost definită în doctrină drept aptitudinea subiectelor de drept civil de a deveni titulari de drepturi și obligații civile prin încheierea de acte juridice civile¹. Precum vom dezvolta, legiuitorul român a inserat o serie de dispoziții care favorizează contractul în materia condiției capacității.

A. Regula capacității

Astfel, regula în materie este aceea a existenței capacității de a încheia acte juridice, orice excepții de la această regulă fiind reglementate expres și de strictă aplicare². O astfel de finalitate este prevăzută cu titlu general atât în capitolul dedicat contractului (art. 1.180 C. civ.), cât și în prevederile din cadrul Cărții I, „Despre persoane” (art. 28 și urm., în cazul persoanei fizice, respectiv art. 205 și urm., în cazul persoanei juridice).

Așadar, în sensul celor reținute și în literatura de specialitate³, orice persoană poate încheia acte juridice, atât timp cât nu se încadrează într-o situație în care o prevedere îi interzice aceasta.

Observăm însă că regulile în materia capacității de exercițiu nu permit oricărei persoane să încheie orice fel de acte. Apreciem că această limitare nu reflectă o intenție a legiuitorului de a limita posibilitatea încheierii de contracte, ci are la bază, în principal, necesitatea de a proteja interesele anumitor categorii de persoane.

Astfel, în ceea ce privește măsurile de ocrotire a persoanei fizice, de exemplu, atunci când vârsta (prea fragedă sau prea înaintată), boala

---

¹ G. Boroș, C.A. Angheliescu, *Drept civil. Partea generală*, 2011..., p. 123.

² A.-A. Moise, în F.-A. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei (coord.), *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, Ed. C.H. Beck, București, 2012, p. 1235.

³ T.V. Rădulescu, în Al. Bleoancă, D. Călin, D. Cișan *et al.*, *Noul Cod civil. Comentarii, doctrină și jurisprudență*, vol. II, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 418.

sau alte motive prevăzute de lege⁴ pun în pericol posibilitatea persoanei de a-și proteja interesele (interese care ar putea fi afectate, bineînțeles, și prin încheierea de contracte), aceasta nu poate încheia singură sau fără încuviințarea părinților/tutorei anumite acte.

Față de rațiunea care stă la baza soluției – protejarea intereselor anumitor persoane –, legiuitorul permite totuși încheierea acelor contracte care nu au un potențial ridicat de a vătăma aceste interese. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 41 alin. (3) C. civ., minorul cu capacitate de exercițiu restrânsă poate încheia singur acte de conservare, acte de administrare care nu îl prejudiciază și acte de dispoziție de mică valoare, cu caracter curent și care se execută la data încheierii.

Totodată, chiar și persoana lipsită de capacitate de exercițiu poate încheia anumite acte, art. 43 C. civ. statuând, în mod expres, faptul că aceasta poate încheia singură acte de conservare, acte de dispoziție de mică valoare, cu caracter curent și care se execută la momentul încheierii lor, precum și alte acte anume prevăzute de lege⁵.

Precum s-a reținut și în literatura de specialitate, în toate cazurile suntem, de fapt, în prezența unei minime capacități de exercițiu⁶.

B. Referitor la sancțiunile ce intervin în cazul nerespectării prevederilor aplicabile în materia capacității

Apoi, apreciem că prevederi favorabile contractului – favorizare care se concretizează, în principal, prin limitarea ipotezelor în care se poate obține anularea actului, respectiv prin reglementarea unor mecanisme care permit menținerea contractului – se regăsesc și în cadrul dispozițiilor care reglementează sancțiunile ce intervin în cazul în care nu sunt respectate regulile aplicabile în materia capacității.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 45 C. civ., în ipoteza în care cel lipsit de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă a folosit manopere dolosive spre a-l induce în eroare pe cocontractant cu privire la faptul că este capabil de a contracta, instanța, la cererea victimei acestor manopere dolosive, poate menține contractul.

---

⁴ A se vedea art. 104 și urm. C. civ.

⁵ A se vedea și A. Colin, H. Capitant, *Cours Élémentaire du Droit Civil Français, Tome Premier*, sixième édition, Ed. Dalloz, Paris, 1930, p. 438.

⁶ E. Chelaru, în *NCC. Comentariu pe articole...*, p. 50.